

SURİYELİ GÖÇMENLERİN DÜĞÜN PRATİKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: İZMİR ÖRNEĞİ

Araştırma Makalesi

Makale Gönderim Tarihi: 23 Mayıs 2025

Makale Kabul Tarihi: 1 Temmuz 2025

Yazar Bilgileri:

• Ferdi DONAT

İzmir Demokrasi Üniversitesi

donatferdi@gmail.com

ORCID: [0009-0009-3422-2801](https://orcid.org/0009-0009-3422-2801)

• Orçun BERRAKÇAY

İzmir Demokrasi Üniversitesi

tenorcun@hotmail.com

ORCID: [0000-0002-6200-9698](https://orcid.org/0000-0002-6200-9698)

Öz

Arka plan: Düğünler, yalnızca bireysel kutlamalar değil, aynı zamanda topluluk içindeki sosyal bağları güçlendiren ve göçmen kimliğini yeniden üreten önemli kültürel etkinliklerdir. Bu bağlamda düğünlerde icra edilen müzikler, danslar ve geleneksel unsurlar kültürel devamlılığın sağlanmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Amaç: Bu çalışmada, İzmir’de yaşayan Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri ve bu pratiklerin kültürel kimlik ile entegrasyon süreçleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, geleneksel düğün ritüellerinin nasıl sürdürüldüğü ve Türk kültürüne nasıl uyum sağladıklarını keşfetmek amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada etnografik nitel araştırma deseni benimsenmiş olup, katılımcı gözlem ve yarı-yapılandırılmış soru formu teknikleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma, İzmir’deki özel düğün salonlarının Suriyeli göçmenlere kiralandığını, ancak çoğu salon sahibinin bunu istemediğini ortaya koymuştur. Düğünlerde Arapça şarkılar sıkça çalınırken, Türkçe ve diğer dillerdeki şarkılara da yer verilmiştir. Suriye’de düğün hazırlıklarına iki gün önceden başlandığı ve geç saatlere kadar sürdüğü, ancak Türkiye’deki saat sınırı nedeniyle bu geleneğin sürdürülemediği anlaşılmaktadır. Türk vatandaşıyla evlenen Suriyelilerin hem Türk hem de Suriyeli müzisyenleri davet ettikleri belirlenmiştir. Suriyeli Kürt ve Araplar arasında geleneksel farklar olduğu ancak bazı benzerliklerin de bulunduğu gözlemlenmiştir. Kürt düğünlerinde giyim serbest ve takılara daha fazla ilgi gösterilirken, Arap kadınlarının ise geleneksel giyimi tercih ettiği ve takılara çok önem vermediği dikkat çekmektedir. Suriyeli göçmenlerin Türk kültürüne uyum sağladıkları, Türk örf ve adetlerini benimsedikleri, Türk şarkı ve oyunlarına yer verdikleri; ancak kendi kimliklerini ve geleneklerini de korudukları saptanmıştır.

Sonuç: Düğünlerde uygulanan ritüellerin, Suriyeli topluluk içinde aidiyet duygusunu pekiştirdiği ve gelecek nesillere kültürel mirasın aktarılmasına katkıda bulunduğu görülmektedir. Sonuçlar, düğün pratiklerinin Suriyeli göçmenlerin hem kültürel kimliklerini yaşatma hem de yeni toplumla entegrasyon sağlama sürecindeki önemli rolünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Suriye, Göç, Sürgün, Kültürleşme, Düğün, Ritüel.

AN ANALYSIS OF THE WEDDING PRACTICES OF SYRIAN MIGRANTS: THE CASE OF İZMİR

Research Article

Received: May 23, 2025

Accepted: July 1, 2025

Author:

• Ferdi DONAT

İzmir Demokrasi University

donatferdi@gmail.com

ORCID: 0009-0009-3422-2801

• Orçun BERRAKÇAY

İzmir Demokrasi University

tenorcun@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-6200-9698

Abstract

Background: Weddings are not only individual celebrations but also important cultural events that strengthen social bonds within the community and reproduce migrant identity. In this context, the music, dances, and traditional elements performed at weddings play a critical role in ensuring cultural continuity.

Objective: This study examines the wedding practices of Syrian migrants living in Izmir and the effects of these practices on cultural identity and integration processes. It aims to explore how traditional wedding rituals are maintained and how Syrian migrants adapt to the local Turkish culture in their weddings.

Method: An ethnographic qualitative research design was adopted, employing participant observation and semi-structured interview techniques.

Findings: The research revealed that private wedding halls in Izmir are rented to Syrian migrants, although most hall owners are reluctant to do so. Arabic songs are frequently played at weddings, along with songs in Turkish and other languages. It was understood that in Syria, wedding preparations begin two days in advance and continue until late hours, but this tradition could not be sustained in Turkey due to time restrictions. Syrians marrying Turkish citizens invite both Turkish and Syrian musicians. Traditional differences were observed between Syrian Kurds and Arabs, though some similarities also exist. Kurdish weddings tend to allow more freedom in clothing and show greater interest in jewelry, whereas Arab women prefer traditional attire and place less importance on jewelry. Syrian migrants have adapted to Turkish culture by adopting Turkish customs and including Turkish songs and dances, while also preserving their own identities and traditions.

Conclusion: The rituals practiced at weddings reinforce a sense of belonging within the Syrian community and contribute to the transmission of cultural heritage to future generations. The results demonstrate the important role of wedding practices in both maintaining cultural identity and facilitating integration into the new society for Syrian migrants.

Keywords: Syria, Migration, Exile, Acculturation, Wedding, Ritual.

1. Giriş

Göç, Türk Dil Kurumu'na (TDK) göre ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi olarak ifade edilmektedir (Sayın vd., 2016: 2). Bu olgu, göç eden bireyler kadar, onların yerleştikleri toplumda yaşayan insanlar için de önemli değişimlere yol açabilmektedir. Bu çerçevede, farklı kültürel yapıların etkileşimini ve uyum sürecini açıklayan kültürleşme kavramı ön plana çıkmaktadır.

Bilge Zafer'e (2016) göre kültürleşme, farklı kültürel geçmişlere sahip grupların sürekli ve doğrudan etkileşimde bulunmaları sonucu, her iki veya daha fazla grubun kültürel özelliklerinde değişikliklerin meydana gelmesi durumudur. Kültürleşmenin en önemli sebeplerinden biri göçlerdir. Göçmen topluluklar, kültürleşme süreciyle birlikte fiziksel, biyolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan pek çok dönüşüm yaşamaktadırlar. Göçün sebepleri ve göçmenlerin motivasyonları, göç edilen yerin özellikleri, Türk vatandaşlarının göçmenlere karşı tutumları, göçmenlere sağlanan toplumsal destek, iki kültür arasındaki benzerlik ve farklılıklar, göçmenlerin yeni ortamlarındaki durumları ve özellikleri kültürleşme sürecindeki başlıca faktörlerdendir (Bilge Zafer, 2016: 1). Bu etkileşim sürecine rağmen, her iki toplumsal grup da kendi kimliklerini koruyarak özlendirir ve birbirlerinden farklı olmaya devam etmektedir (Saygın ve Hasta, 2018: 313).

Kültürleşme sürecine ilişkin kuramsal yaklaşımlar arasında Berry ve Sam (1997) tarafından geliştirilen kültürleşme stratejileri önemli bir yer tutar. Bu stratejiler, bireylerin yeni bir kültüre uyum sağlarken benimseyebilecekleri dört temel yaklaşımı tanımlar: erime (asimilasyon), ayırma, aykırılışma (marjinalleşme) ve bütünleşmedir (Boynueğri, 2018: 13). Bütünleşme, azınlık olan toplumun kendi kültürünü devam ettirirken, bir yandan da ana akım toplumla etkileşimde bulunmasıdır (Saygın ve Hasta, 2018: 305). Bu çalışma, Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerinde bu bütünleşme stratejisinin örneklerini gözlemlemeyi amaçlamıştır.

Kültürleşme sürecinde kültürel pratiklerin sürdürülebilmesi ve toplumsal bağların güçlendirilmesi son derece önemli bir rol oynamaktadır. Kültürel pratikler, göçmenler için toplumsal bağları güçlendirmenin yanı sıra, aidiyet duygusunu pekiştirme, geleneksel değerleri yaşatma ve yeni toplumla entegrasyon sağlama sürecinde de önemli bir rol oynamaktadır (Yücesahin, 2017: 1311). Bu kapsamda kültürleşme söz konusu olduğunda düğünler önemli bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Suriyeli göçmenler Türkiye'ye geldikten sonra hayatlarını devam ettirdikleri bu ülkede düğünler organize ederek evlilikler yapmışlardır. Bu düğünlerde kendi kültürlerine ait pek çok gelenek ve göreneği sürdürme çabası içindedirler. Bu kapsamda göçmen topluluklarının kültürel kimliklerini koruma ve yeni çevreye uyum sağlama süreçleri, düğün müzikleri gibi ritüellerde de kendini gösterebilmektedir. Yapılan çalışmalar kültürel kimliğin korunmasında ve aktarılmasında müziğin oldukça önemli bir unsur olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda Türkiye'de yapılan çalışmalar incelendiğinde, Yılmaz (2014) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada "Sivas Hafik Beydili Köyü müzik pratikleri" kültürel kimlik bağlamında ele alınmış; müzik icrasını etkileyen faktörler ile bireylerin doğum, ölüm, evlenme ve ibadet aşamalarında müzik pratiklerinin nasıl gerçekleştiği incelenmiştir. Çalışma sonucunda kültürel unsurların bellek yoluyla kuşaktan kuşağa aktarıldığı ve kültürel kimliğin korunmasında aşkın ve müziğin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öykü (2022) tarafından "Sahra-altı Afrikalı göçmenlerin İstanbul'daki müzik ve dans pratiklerinin ağ analizi yöntemi ile incelenmesi" başlıklı çalışmada göçmenlerin hem ekonomik hem sosyal ilişkiler kurdukları, geleneksel ve popüler icra biçimleri etrafında gruplaştıkları ve kültürel kimliklerini sürdürmeye çalıştıkları sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde, Endonezya'da bulunan Banggai topluluğunda gerçekleştirilen "Banggai düğün ritüelinde kültürel ve dil bağlamı: hermeneutik bir

yaklaşım” başlıklı çalışma, düğünlerin sadece evlilik değil, aynı zamanda toplumsal kimlik ve kültürel değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasında merkezi bir rol oynadığını göstermektedir (Makka vd., 2024). Bu çalışmalar müziğin kültürel kimliğin aktarılmasındaki önemini göstermektedir. Bu bağlamda düğünler, göçmenlerin hem geçmişleriyle bağlarını sürdürdükleri hem de yeni toplumla entegrasyon sağladıkları önemli bir kültürel araç haline gelmektedir.

Düğünler, yalnızca bir kutlama değil, aynı zamanda göçmenlerin toplumsal kimliklerinin yeniden inşa edilmesi, aidiyet duygularının güçlendirilmesi ve geçmişten günümüze süregelen kültürel miraslarının geleceğe taşınması açısından önemli bir role sahip olduğu değerlendirilmektedir. Bu süreç, göçmenlerin yeni toplumla bağ kurarken, kökenlerine olan bağlılıklarını sürdürmeleri noktasında kritik bir işlev görmektedir. Özellikle düğünlerdeki müzik, dans ve diğer ritüel unsurlarının, göçmenlerin kültürel kimliklerini nasıl güçlendirdiği, toplumsal hafızanın nasıl yeniden üretildiği ve geleneklerin nasıl aktarıldığı gibi konuları ele almak özellikle bir başka kültürün içerisinde yaşayan göçmenlerin kültürel kimlikleri açısından önem arz etmektedir. Ayrıca, bu ritüellerin, yerel kültürle etkileşimde nasıl dönüştüğü ve ne gibi değişimler gösterdiği de toplumsal entegrasyon süreçleri hakkında önem arz eden bir diğer konudur. Türkiye’de Suriyeli düğünlerini kültürleşme bağlamında ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu makale, söz konusu boşluğu doldurmayı ve İzmir örneğinde Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerini daha derinlemesine incelemeyi hedeflemektedir.

Bu çalışmada, İzmir’de yaşayan Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri ve bu pratiklerin kültürel kimlik ile entegrasyon süreçleri üzerindeki etkileri incelenmektedir. Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, geleneksel düğün ritüellerini nasıl sürdürdüğü ve Türk kültürüne nasıl uyum sağladıklarını incelemek amaçlanmıştır. Bu bağlamda, araştırma şu sorulara yanıt aramaktadır:

1. Suriyeli göçmenlerin Türkiye’deki düğün pratikleri nasıldır?
2. Suriyeli göçmenlerin Türkiye’deki düğün pratikleri hangi açılardan geleneksel unsurları korunmakta, hangi açılardan farklılaşmaktadır?
3. Düğünlerde gerçekleştirilen ritüellerin Türk kültürüyle etkileşim süreci nasıldır?
4. Düğünlerde gerçekleştirilen ritüellerin entegrasyon sürecindeki etkileri nasıldır?
5. Düğünler, Suriyeli göçmenlerin toplumsal kimliklerinin şekillenmesinde rol oynamakta mıdır?

2. Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde; araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama süreci, veri analizi ve etik sürece ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Nitel araştırmalar, gözlem, görüşme ve belge analizi gibi tekniklerle, alguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül şekilde incelendiği bir süreçtir (Karataş, 2015: 63). Bu bağlamda, çalışmada etnografik desen benimsenmiştir. Etnografik araştırma, belirli bir topluluğun yaşamına doğrudan katılarak o grubun davranışlarını, deneyimlerini ve kültürel yapısını betimlemeyi amaçlayan nitel bir yöntemdir. Bu yaklaşım, gözlem, görüşme ve katılımcı gözlem gibi veri toplama tekniklerini bir arada kullanır (Çarpar, 2020: 697). Bu nedenle nitel araştırma ve etnografik yaklaşım, araştırma sorularının doğası gereği uygun ve faydalı bir yöntem olarak seçilmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmaya İzmir’de gerçekleştirilen Suriyeli düğünlerinde yer alan üç (erkek) müzisyen, düğün sahibi ailelerin akrabalarından yedi (kadın) katılımcı olmak üzere toplam on kişi dâhil edilmiştir. Katılımcıların tamamı, Suriyeli düğün pratikleriyle doğrudan ilişkili deneyimlere sahiptir. Müzisyen katılımcılar org, bağlama ve vokal alanlarında görev alırken; diğer katılımcılar düğün organizasyonu, kültürel ritüeller ve aile içi roller bağlamında sürece aktif olarak katılmışlardır. Katılımcılara açık uçlu sorular yöneltilerek düğünlerin bireysel ve toplumsal düzeyde nasıl deneyimlendiği anlaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmada katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Nitel araştırmalarda sıklıkla başvuru amaçlı örnekleme yöntemi, sınırlı kaynakların verimli kullanılması amacıyla, çalışılan konuya dair bilgi ve deneyim sahibi bireylerin veya grupların bilinçli olarak seçilmesini esas almakta ve bilgi açısından zengin katılımcıların belirlenmesine olanak tanımaktadır (Yağar ve Dökme, 2018: 4). Bu kapsamda katılımcı seçiminde; (a) Suriye vatandaşı olmak, (b) en az iki yıldır Türkiye’de yaşıyor olmak, (c) İzmir il sınırları içerisinde ikamet ediyor olmak, (d) düğün müzikleriyle doğrudan ilişkili olmak (müzisyen, organizatör, icracı vb.) ve (e) yetişkin yaş grubunda olmak (18 yaş ve üzeri) kriterleri dikkate alınmış olup söz konusu kriterleri karşılamayan kişiler araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Tablo 1. *Katılımcıların Demografik Özellikleri.*

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Düzeyi	Sosyoekonomik Durum (Öz Değerlendirme)	Türkiye’de Bulunma Süresi	Rolü
K1	Erkek	35	Lise mezunu	Orta	14 yıl	Org icracısı
K2	Erkek	40	Lise mezunu	Orta	14 yıl	Bağlama icracısı
K3	Erkek	32	Lise mezunu	Orta	14 yıl	Vokalist
K4	Kadın	28	Lise mezunu	Orta	9 yıl	Gelinin kız kardeşi
K5	Kadın	45	İlkokul mezunu	Orta	11 yıl	Gelinin teyzesi
K6	Kadın	24	Lise mezunu	Orta	8 yıl	Gelinin arkadaşı
K7	Kadın	37	Ortaokul mezunu	Orta	10 yıl	Ailenin büyük kızı
K8	Kadın	33	Lise mezunu	Orta	12 yıl	Damadın yengesi
K9	Kadın	31	Lise terk	Orta	10 yıl	Akraba
K10	Kadın	40	Okur-yazar	Orta	13 yıl	Gelinin halası

2.3. Veri Toplama Süreci

Bu araştırma kapsamında, İzmir’de yaşayan Suriyelilerin düğün pratiklerinin gözlemlenmesi ve müziksel ritüellerin yerinde incelenmesi amacıyla nitel veri toplama yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada katılımlı gözlem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı ve yardımcı araştırmacılar, düğünlere katılarak müzikal ve kültürel ritüelleri yerinde gözlemlemişlerdir. Gerçekleştirilen görüşmelerde veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı-yapılandırılmış soru formu uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan yarı-yapılandırılmış soru formu, araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Form, araştırma konusuyla ilgili temel temaları içeren bölümlerden oluşmakta ve katılımcıların deneyimlerine yönelik açık uçlu sorular içermektedir. İlgili literatür taraması ve tez danışmanından alınan geri bildirimler doğrultusunda

geliştirilmiş; elde edilen verilerle gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Pilot görüşme yapılmamıştır. Ayrıca veri toplamak amacıyla video ve ses kayıt cihazları kullanılmıştır.

Araştırmanın ilk aşamasında, Suriyeli Kürt topluluklarının gerçekleştirdiği düğünler incelenmiştir. Bu doğrultuda, 11 Ağustos 2023 ve 12 Ağustos 2023 tarihlerinde İzmir/Basmane semtinde yer alan özel düğün salonunda gerçekleşen iki ayrı Suriyeli Kürt düğünü gözlemlenmiştir. Bu gözlemler sırasında, düğünlerin müziksel akışı, çalgı kullanımı, danslar ve tören ritüelleri detaylı şekilde not edilmiştir. Ayrıca her iki düğünde de müzik icrasından sorumlu müzisyenlere yarı-yapılandırılmış soru formu uygulanmış, müzikal tercihler, repertuar seçimleri, topluluk içi kültürel deneyimler ve göç sonrası değişimlere ilişkin veriler toplanmıştır.

İkinci aşamada ise Suriyeli Arap topluluklarının düğünleri incelenmiştir. 13 Ağustos 2023 ve 9 Eylül 2023 tarihlerinde İzmir/Buca ilçesinde bulunan özel düğün salonunda düzenlenen iki ayrı Suriyeli Arap düğünü gözlemlenmiş ve müzisyenlere yarı-yapılandırılmış soru formu uygulanmıştır. Ancak bu düğünlerin bir kısmı yalnızca kadınlara yönelik özel alanlarda gerçekleştiğinden, araştırmacının erkek olması nedeniyle kadın düğünlerinin gözlemi doğrudan gerçekleştirilememiştir. Bu durum göz önünde bulundurularak, kadınlara özel bölümlerin gözlemi için iki kadın yardımcı araştırmacı görevlendirilmiştir. Bu araştırmacılardan biri İzmir Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi, diğeri ise İzmir Demokrasi Üniversitesi İnsan Kaynakları Yönetimi bölümü öğrencisidir. Yardımcı araştırmacılar, gözlem formları ve önceden belirlenen tematik çerçeve doğrultusunda veri toplamış ve ardından araştırmacıyla yaptıkları değerlendirme görüşmeleri aracılığıyla gözlemler aktararak çalışmaya entegre edilmiştir. Bu süreç boyunca düğünlerde müzikal unsurların yanı sıra sembolik ritüeller, topluluk etkileşimleri, mekânsal düzenlemeler ve geleneksel uygulamalar detaylı biçimde gözlemlenmiş, kültürel süreklilik ve dönüşüm dinamiklerine ilişkin zengin nitel veriler elde edilmiştir.

2.4. Veri Analizi

Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür (Deniz ve Eryılmaz, 2019: 322). Bu çalışmada veriler, gözlem ve yarı-yapılandırılmış soru formu uygulanarak toplanmış olup, veri analiz süreci her bir düğün gözleminin ardından gerçekleştirilmiştir. Gözlemler 7 Ağustos 2022, 13 Ağustos 2022, 25 Mayıs 2023 ve 8 Haziran 2023 tarihlerinde yapılmış; analizler gözlem sonrasında not alma ve tematik kodlama yöntemiyle manuel olarak yürütülmüştür. Herhangi bir bilgisayar destekli analiz yazılımı kullanılmamıştır.

2.5. Etik

Bu araştırma, İzmir Demokrasi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından onaylanmış ve bilimsel etik kurallarına uygun olarak yürütülmüştür. Araştırma sürecinde aşağıdaki etik ilkeler dikkate alınmıştır: Çalışmaya katılan bireylere araştırmanın amacı ve kapsamı açıklanmış ve onamları alınmıştır. Katılımcılara istedikleri zaman çalışmadan ayrılacakları açıkça belirtilmiştir. Katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve görüşmeler anonimleştirilmiştir. Gözlem sırasında kaydedilen video ve ses kayıtları yalnızca akademik amaçlarla kullanılmış ve herhangi bir özel bilginin izinsiz kaydedilmemesine özen gösterilmiştir. Araştırmada Suriyeli göçmenlerin geleneksel ve kültürel değerlerine saygı gösterilmiş, gözlem sürecinde topluluk içindeki normlara uygun hareket edilmiştir. Bu kapsamda Suriyeli Arap düğününe erkek gözlemci kabul edilmediği için yardımcı kadın araştırmacılardan destek alınarak bu hassasiyete özen gösterilmiştir. Toplanan veriler tarafsız bir şekilde analiz edilmiş, araştırmacının kişisel yargılarından bağımsız olarak değerlendirilmiştir. Bulgular bilimsel etik kurallarına uygun olarak sunulmuştur. Bu etik kurallar

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

doğrultusunda, araştırma süreci boyunca katılımcıların haklarına saygı gösterilmiş, kültürel duyarlılıklar gözetilmiş ve akademik etik ilkelerine uygun hareket edilmiştir.

2.6. Sınırlılık

Araştırmada üç Suriyeli müzisyen ve yedi katılımcı ile görüşülmüş, bu kişiler üzerinden veriler toplanmıştır. Bu katılımcıların üçü erkek, yedisi kadın ve belirli bir yaş aralığında benzer sosyoekonomik özelliklere sahip bireylerdir. Bu durum, elde edilen verilerin farklı cinsiyet, yaş grubu veya sosyoekonomik geçmişe sahip bireylerin deneyimlerini tam olarak yansıtmasını sınırlamaktadır. Araştırmada sınırlı sayıda olan düğünler (toplamda dört) sadece İzmir ili sınırları içinde gerçekleştirilmiştir. İzmir dışında yaşayan Suriyeli toplulukların düğün pratikleri bu çalışmanın kapsamına alınmamıştır. Bu durum, coğrafi farklılıkların kültürel pratiklere etkisini değerlendirme imkânını sınırlamıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde, görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda düğün pratiklerine dair kültürel temalar analiz edilmiştir. Bulgular, göçmenlerin kültürel kimliklerini koruma ve aidiyetlerini güçlendirme süreçlerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, düğünlerin toplumsal entegrasyon ve modernleşmeye uyumdaki rolü incelenmiştir.

Yarı-yapılandırılmış soru formu aracılığıyla elde edilen katılımcı anlatımları, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve belirli kültürel temalar ortaya çıkarılmıştır. Bu temalara ilişkin örnek katılımcı görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur. Analiz sonucunda, Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri üzerinden kimliklerini koruma, aidiyet geliştirme, ev sahibi toplumla etkileşim kurma ve modernleşme süreçlerine uyum sağlama biçimleri ortaya konmuştur.

Tablo 2. *Suriyeli Göçmen Müzisyenlerin Düğün Pratiklerine Yönelik Görüşlerinden Temalar.*

Tema	Alt Tema	Görüşme Örnekleri
Kültürel Kimlik	Müzikal Kimlik	“Makamları çok severiz. Hicaz, Saba, Rast makamı çok, Acem nadir.”
Aidiyet	Kültürel Benzerlikler	“%60-70 müziklerimiz Türk müziklerine yakındır.”
Entegrasyon	Müzikal Etkileşim	“Düğünlerde çalınan Arap müzikleri bizi evimizde gibi hissettiriyor. Bazen Arap, bazen Türkçe şarkılar çalınmasını istiyoruz.”
Modernleşme	Düğün Pratikleri ve Uygulamalar	“Türkiye’deki düğünler saat 20:00 gibi başlar, bir gecelik olur.”
Ekonomik Durum	Geçim ve Profesyonelleşme	“İzmir içi ekip 5-6 bin TL’ye işe gidiyoruz.”

Bulgular ayrıca, düğünlerin sosyal uyum ve entegrasyon açısından da işlevsel olduğunu göstermektedir. Katılımcılar, komşuları, iş arkadaşları ve Türk vatandaşlarının da katıldığı düğünlerde, karşılıklı kültürel etkileşimlerin gelişimine işaret etmektedir. Düğün pratiklerinin ekonomik boyutları ve profesyonelleşme süreçleri de göçmenlerin yaşam koşullarıyla doğrudan ilişkilidir. Müzikal tercihlerde hem Arap hem de Türk müziklerinin iç içe geçtiği zengin bir repertuarın kullanıldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, kültürel sınırların esnetildiğine ve göçmenlerin çokkültürlü bir müzikal kimlik oluşturduğuna işaret etmektedir. Ayrıca, düğünlerde kullanılan kıyafet, dans ve ikram gibi unsurlarda yaşanan değişimler, göçmen topluluğunun kültürel uyum sürecini yansıtmaktadır.

Araştırma kapsamında yer alan Suriyeli Kürt ve Suriyeli Arap etnik gruplar arasında düğün pratikleri açısından belirgin farklılıklar ve ortak noktalar gözlemlenmiştir. Kürt göçmenler, düğünlerinde toplumsal dayanışmayı ön plana çıkarırken, Arap göçmenler daha çok geleneksel yaklaşımları benimsemişlerdir. Buna karşın her iki grup da düğünler aracılığıyla kendi etnik kimliklerini koruma ve yeni yaşam alanlarında aidiyet duygusunu güçlendirme çabası içerisindedir. Ayrıca, iki grubun düğünlerinde Türk kültüründen izler ve modernleşme etkileri farklı biçimlerde kendini göstermekte; bu da göçmen toplulukların kültürel uyum süreçlerinin çok katmanlı ve dinamik olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çeşitlilik, göçmenlerin hem kendi kültürel köklerine bağlı kalmalarını hem de Türk vatandaşları ile ilişki kurmalarını sağlayan önemli bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

Son olarak, düğünler aracılığıyla kuşaklar arası kültürel aktarım sağlanmakta, böylece göçmenler hem ailelerinden gelen geleneksel değerleri öğrenmekte hem de içinde buldukları yeni toplumun normlarına uyum sağlamaktadır. Her ne kadar Türk örf ve adetlerinden etkilenseler de kendi düğünlerinde ritüelleri sürdürmeye büyük önem verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu yönüyle düğün pratikleri, kültürel sürekliliğin ve sosyal entegrasyonun merkezi bir parçası olarak işlev görmektedir.

3.1. Kültürel Kimlik – Müzikal Kimliğe İlişkin Bulgular

Geleneksel Suriye düğünlerinde yer alan müzik, dans, yemek ve takı törenleri gibi ritüeller, kültürel kimliğin yaşatılmasında kritik bir rol oynamaktadır. İzmir'deki Suriyeli göçmenler, bu unsurları koruyarak yeni topluma entegrasyon sürecinde kültürel değerlerini yeniden tanımlamaktadır. Bu süreçte düğünlerin organizasyonunda gençler ve topluluk liderlerinin etkisi de dikkat çekicidir. Düğünlerde kullanılan müzikler, geçmişle bağları kuvvetlendirmenin yanı sıra yeni nesillere aktarım işlevi de görmektedir. Özellikle klavye, darbuka, ud, davul, zurna gibi geleneksel çalgılar eşliğinde icra edilen ezgiler, Suriyeli topluluk içinde bir hafıza mekanizması oluşturmakta ve kolektif kimliğin korunmasına katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda düğünlerde söylenen geleneksel halk şarkıları yalnızca eğlence unsuru değil, toplumsal hafızayı canlı tutan anlatılar olarak da öne çıkmaktadır. Bu şarkılar, geçmişin hatıralarını bugüne taşıırken, topluluk üyeleri arasında aidiyet duygusunu pekiştirmektedir. Gelinin kına yakma töreni, damadın arkadaşlarıyla gerçekleştirdiği etkinlikler ve düğün esnasında yapılan geleneksel danslar, bireylerin hem geçmişlerine bağlı kalmalarını hem de yeni yaşam alanlarında kendilerini ifade etmelerini sağlayan kültürel unsurlar arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda, kültürel çeşitlilik ve toplumsal uyum, göçmenlerin yeni toplumlarla etkileşime girdiklerinde karşılaştıkları en önemli zorluklardan biri olarak öne çıkmaktadır. Suriyeli göçmenlerin düğünleri, bu süreçte çok yönlü bir rol oynamaktadır. Geleneksel Suriye unsurlarının Türk kültürüne entegrasyonu, yeme-içme, müzik ve dans gibi alanlarda kendini göstermektedir. Suriyeli göçmenler, düğünlerinde hem kendi kültürlerine ait gelenekleri yaşatmaya çalışmakta hem de Türk toplumunun değerlerini kabul ederek toplumsal uyum sağlamaktadır. Bu durum, kültürel alışverişin çift yönlü bir süreç olduğunu ve zamanla yeni bir ortak düğün kültürünün ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Örneğin, düğünlerdeki takı törenleri, Suriyeli göçmenler için geleneksel bir unsur olmasının yanında, Türk toplumunda da yaygın bir pratik olarak benimsenmektedir. Ayrıca, gelin ve damadın kıyafet tercihlerinde de bu etkileşim gözlemlenmektedir. Geleneksel Suriye gelinlik modelleriyle Türk tarzı gelinliklerin birleştiği tasarımlar giderek daha yaygın hale gelmektedir. Düğünlerde çalınan müziklerde Arap ezgilerinin yanında Türk müziğine de yer verilmesi, kültürel çeşitliliğin ve uyumun bir sembolü olarak değerlendirilmektedir. Buna ek olarak, düğünlerde kullanılan dil de önemli bir göstergedir. Bazı düğünlerde Arapça ve Türkçe şarkılar dönüşümlü olarak çalınmakta, çift dilli sunucular düğün programını yönetmektedir. Bu tür uygulamalar, farklı kültürler arasında iletişimi güçlendirerek sosyal kaynaşmayı desteklemektedir.

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde aile yapıları önemli bir rol oynar. Göçmenler, ailevi bağları güçlü tutarak hem kendi kültürlerini yaşatmaya çalışırlar hem de Türk vatandaşlarıyla olan ilişkilerinde bu bağları nasıl şekillendireceklerini araştırırlar. Düğünlerdeki aile içi roller, yaşlı kuşaklarla genç kuşaklar arasındaki etkileşimleri, geleneksel ve modern değerlerin çatışmasını gözler önüne serer. Düğünlerde yapılan kıymetli aile sohbetleri, akraba ilişkilerinin ve toplumsal yapıların nasıl korunduğunu ve aynı zamanda dönüşüm geçirdiğini gösterir. Aile yapılarındaki bu değişim, göçmenlerin kimliklerini nasıl yeniden inşa ettiklerini ve yeni bir kültürel kimlik oluşturma sürecindeki mücadelelerini anlamamıza yardımcı olabilir.

Yeni kuşaklar, kültürel mirasın korunması ile yeni bir toplumda yaşamanın gereklilikleri arasında bir denge kurmaya çalışmaktadır. Suriyeli göçmen ailelerin genç bireyleri, düğünlerdeki ritüeller aracılığıyla hem kendi kültürel kimliklerini keşfetmekte hem de bu kimliğin yeni şartlar altında nasıl şekillendiğini deneyimlemektedir. Aile içerisindeki jenerasyon farkı, düğün geleneklerinin korunması ve değiştirilmesi konusunda önemli bir tartışma alanı yaratmaktadır. Aile büyükleri, kültürel değerlerin devamlılığını sağlarken, gençler kültürel değerlerinin yanında küreselleşmenin etkisiyle daha yenilikçi ve bireysel tercihlere de yönelebilmektedir. Örneğin, sosyal medyada paylaşılan düğün fotoğrafları ve videoları, hem geleneksel unsurların modern bir formatta sunulmasını hem de kültürel kimliğin yeni nesillerde yeniden tanımlanmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda, dijital platformlar gençlerin kültürel kimliklerini ifade etme biçimlerini dönüştürmektedir. Tiktok ve Instagram gibi sosyal mecralarda düğünlere dair yapılan paylaşımlar, geleneksel pratiklerin modern estetik anlayışla harmanlanmasına olanak tanımaktadır. Örneğin, gençler düğünlerde hem geleneksel Suriye kıyafetlerini hem de Batılı moda akımlarına uygun tasarımları tercih ederek hibrit bir kimlik sergilemektedir. Bununla birlikte, düğün müzikleri ve dans figürleri de bu değişim sürecinin bir yansımasıdır. Gençler geleneksel “dabke” dansını sürdürmekle birlikte, düğünlerinde batı tarzı müzik türlerine de yer vererek çok yönlü bir eğlence anlayışı benimsemektedir. Sonuç olarak, yeni kuşak Suriyeli göçmenler düğünler aracılığıyla hem köklerine bağlı kalmakta hem de içinde yaşadıkları toplumun dinamiklerine uyum sağlayarak kültürel kimliklerini yeniden inşa etmektedirler. Müzikal kimlik hem bireysel hem de topluluk düzeyinde kimlik inşasının önemli bir parçası olarak öne çıkmaktadır. Görüşmelerde müzisyen katılımcılar, makam bilgisine olan yatkınlıklarını ve makamların kendileri için taşıdığı kültürel anlamı vurgulamıştır. Müzikal kimlik, yalnızca repertuarla değil, aynı zamanda müzik eğitimi ve icra yöntemleriyle de belirginleşmektedir. Katılımcılar, Türkiye’deki göçmenlik koşullarında Suriyeli müzisyenlerin yeni nesillere kulaktan dolma yöntemlerle müzik öğrettiklerini belirtmişlerdir.

“Bizler makamları da çok severiz. Mesela Hicaz, Saba, Rast makamını çok, Acem makamlarını nadir kullanıyoruz. Bir şarkıyı iki makamda söyleyebiliyorum. Mesela rast bir şarkıyı aynı zamanda acem makamında seslendirebilirim.” (K3, 32 yaş, vokalist)

“Türkiye’de müzik eğitimi çevremizdeki Suriyeli müzisyenlerden alıyoruz. Küçük çocuklar Suriyeli müzisyenlerden ders alarak yetişiyorlar. Okula ya da kursa gitmek çok nadirdir. Biz çok iyi dinleriz. Bizim müzik kulağımız çok iyidir. Makamlara çok aşinayız. Bir makamı dinlerken hangi makam olduğunu tahmin edebilirim.” (K2, 40 yaş, bağlama icracısı)

Bu anlatılar, göçmen müzisyenlerin geleneksel müzik bilgilerini formal olmayan yollarla aktararak müzikal kimliği canlı tuttuklarını göstermektedir. Ayrıca bazı katılımcılar, geçimlerini yalnızca müzikle sağlamadıklarını, müzisyenliğin yanı sıra başka mesleklerle de uğraştıklarını ifade etmişlerdir.

“Müzisyenlik dışında farklı işlerle de uğraşıyorum. Müzik aletlerine kılıf yapıyorum. Tekstille de uğraşıyorum.” (K1, 35 yaş, org icracısı)

Bu durum, müzikal kimliğin sadece sanatsal değil, aynı zamanda ekonomik bir gerçeklik içinde konumlandığını da göstermektedir. Ayrıca, Kürt kökenli Suriyeli katılımcıların düğün müziklerinde makam bilgisinden çok ritmik yapıların ve grup danslarının öne çıktığı gözlemlenmiştir. Davul-zurna eşliğinde halay türü müzik ve dans pratikleri, onların kolektif kimliklerini vurgulayan bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu farklılıklar, Suriyeli göçmen toplulukları içinde müzikal kimliğin etnik kökene göre çeşitlenebildiğini göstermekte, kültürel kimliğin çok katmanlı yapısını ortaya koymaktadır.

Kadın katılımcıların çoğu, düğünlerde çalınan parçaların kendi gençlik dönemlerinde Suriye’de sıklıkla duyulan eserler olduğunu belirtmiş ve bu repertuvarın korunmasını olumlu karşıladıklarını ifade etmiştir. Özellikle Halep ve Şam kökenli geleneksel ezgilerin tercih edilmesi, katılımcılar tarafından kendini evinde hissetmenin bir yolu olarak tanımlanmıştır.

“Bu ezgiler bana Suriye’deki evimizi hatırlatıyor.” (K5, 45 yaş, gelinin teyzesi)

“Çocukluğumda dinlediğimiz müzikler bunlardı. Burada da aynı ezgileri duymak içimi rahatlattı.”

(K7, 37 yaş, ailenin büyük kızı)

“Bu şarkılar çalınca kendimi Suriye’deymişim gibi hissediyorum.” (K10, 40 yaş, gelinin halası)

Suriyeli düğünlerinde kadınların giydiği yöresel kıyafetler, düğünlerin kültürel kimliğini yansıtmaktadır. Ancak, modern düğün anlayışıyla birlikte gelinlerin ve davetlilerin giyim tarzlarında Batı etkisinin arttığı gözlemlenmektedir. Düğünlerde geleneksel selamlaşma ritüelinin devam etmesine rağmen, bu ritüelin modern müzik eşliğinde icra edilmesi dikkat çekmektedir. Ayrıca, halay gibi kolektif danslar Suriyeli göçmen düğünlerinde önemli bir yer tutmakta ve farklı kültürel etkileşimleri bir araya getirmektedir. Davulcuların gösterisi, düğünlerin eğlence anlayışında geleneksel ve modern unsurların nasıl birleştiğini göstermektedir. Son olarak, geleneksel enstrümanlardan elektronik müzik aletlerine geçiş, Suriyeli düğünlerinin değişen müzikal kimliğini yansıtmaktadır.

3.2. Aidiyete İlişkin Bulgular

Görüşmelerde Suriyeli göçmen müzisyenler, Türkiye’deki müzik kültürü ile kendi müzikal gelenekleri arasında önemli benzerlikler olduğunu ifade etmişlerdir.

“%60-70 müziklerimiz Türk müziklerine yakındır.” (K1, 35 yaş, org icracısı)

Müzikal benzerlikler, göçmen toplulukların yeni bir coğrafyada kendilerini yabancı hissetmeden var olabilmeleri açısından önemli bir rol oynamaktadır. Bu durum, göçmen bireylerin kültürel olarak kendilerini ait hissettikleri yeni bir yaşam alanı oluşturmalarına katkı sağlar. Suriyeli müzisyenlerin düğünlerde çaldıkları repertuvarların Türk müziğine benzerliği, müzikal alışkanlıklar üzerinden kurulan kültürel köprülerin aidiyet duygusunu pekiştirdiğini göstermektedir.

Düğünlerde çalınan şarkılar geçmişin hatıralarını bugüne taşıırken, topluluk üyeleri arasında aidiyet duygusunu pekiştirmektedir. Düğünler sadece bireysel aileler için değil tüm topluluk için önemli sosyal buluşma alanları olarak da görülmektedir. Toplumsal ilişkilerin güçlendiği bu etkinlikler, özellikle gençler için evlilik öncesi sosyal çevre edinme ve gelenekleri öğrenme açısından bir eğitici işlevi görmektedir. Aynı zamanda, düğünler aracılığıyla kuşaklar arası etkileşim sağlanmakta ve yaşlı nesillerin deneyimleri gençlere aktarılmaktadır. Bu yönüyle düğünler, kültürel mirasın yalnızca korunmasını değil, aynı zamanda yeniden üretilmesini de mümkün kılmaktadır.

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde dil, sosyal kimlik inşasında önemli bir araçtır. Düğünlerde, Arapça ve Türkçenin bir arada kullanımı, göçmenlerin hem kendi topluluklarıyla hem de Türk vatandaşlarıyla iletişimini şekillendirir. Düğünlerdeki sosyal etkileşimler, dil aracılığıyla göçmenlerin kimliklerini pekiştirmelerine ve toplumsal bağlar kurmalarına olanak tanır. Aynı zamanda, dilsel çeşitlilik ve iki dillilik, göçmenlerin toplumsal entegrasyon süreçlerinde nasıl bir köprü işlevi gördüğünü ortaya koyar. Düğünlerde yapılan konuşmalar, şarkılar ve geleneksel sözlü ritüeller hem geçmişe dayalı bağları hem de mevcut toplumsal yapıyı yansıtır. Dilsel etkileşimlerin düğünlerdeki kimlik inşasında nasıl bir rol oynadığı üzerinde de derinlemesine bir analiz yapılabilir. Düğünlerdeki dilsel etkileşimler, sadece iletişimdeki işleviyle değil, aynı zamanda kültürel ve toplumsal değerlerin aktarılmasında da büyük rol oynar. Göçmenler, Türkçeyi Türk vatandaşlarıyla etkileşimde bir araç olarak kullanırken Arapça ise kimliklerinin bir parçası olarak kalır. Bu çift dilli kullanım, göçmenlerin hem kültürel bağlarını sürdürmelerine hem de Türk vatandaşlarıyla entegrasyonlarını kolaylaştırmalarına yardımcı olur. Örneğin, Türkçe konuşan yerel davetlilerle yapılan diyaloglar, Türk kültürüne ait düğün geleneklerini öğrenme fırsatı yaratırken Arapça geleneksel ritüellerin ve müziğin yaşatılmasını sağlar. Bu süreç, sosyal kimlik inşasının hem bireysel hem de toplumsal düzeyde nasıl şekillendiğini gözler önüne serer. Düğünlerdeki dilsel etkileşimler, göçmenlerin kültürel kimliklerini dışa vurdukları ve toplumsal kabulü arttırmaya çalıştıkları bir zemin sunar. Dil, bir yandan göçmenlerin geçmişleriyle olan bağlarını güçlendirirken diğer yandan yeni topluma katılım için bir araç işlevi görür. Bu bağlamda, düğünlerde kullanılan dil, kimlik inşasını hem bireysel hem de kolektif düzeyde pekiştiren bir faktör olarak öne çıkar.

Sosyal medya, göçmenlerin kültürel kimliklerini sergilemelerinde ve toplumla etkileşim kurmalarında önemli bir platformdur. Suriyeli göçmenlerin düğünleri, sosyal medya üzerinden yayılarak kültürel kimliklerinin dijital ortamlarda da temsil edilmesini sağlar. Fotoğraflar ve videolar, düğünlerin sosyal yapısını, geleneksel öğeleri ve kültürel ritüelleri gözler önüne sererken aynı zamanda Türk toplumuyla entegrasyonu da pekiştirir. Göçmenlerin düğün pratiklerini paylaştığı dijital içerikler, kültürler arası etkileşimi artırırken aynı zamanda Türk vatandaşlarıyla olan bağlarını güçlendirir. Bu süreç, göçmen kimliklerinin medya aracılığıyla nasıl şekillendiği ve halk arasında nasıl algılandığı, ayrıca müzisyenlerin performanslarını sosyal medya aracılığıyla sergilemelerinin bir gelir kaynağı oluşturup oluşturmadığı hakkında derinlemesine bir inceleme gerektirir.

Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, Türk vatandaşlarıyla etkileşimin ve kimlik inşasının önemli bir parçası olarak kültürel sembolizm öne çıkar. Düğünlerdeki geleneksel kıyafetler, süslemeler, takılar ve renkler, göçmenlerin kültürel köklerini ve toplumsal kimliklerini yansıtır. Ayrıca, düğünler sadece bireysel bir birlikteliği değil, aynı zamanda geniş ailelerin ve toplulukların bir araya gelerek dayanışma ve aidiyet duygusunu pekiştirdiği önemli sosyal etkinliklerdir. Suriyeli gelinlerin giydiği özel elbiseler ve düğün sırasında kullanılan altın takılar hem kültürel bir bağ hem de toplumsal aidiyetin bir simgesi olarak işlev görür. Ayrıca, düğünler aracılığıyla göçmenler kendi kültürel kimliklerini yaşatırken Türk kültürüyle entegrasyon süreçlerinde sembolizmin değişen anlamlarına da dikkat edilebilir. Göçmenlerin düğünlerde kullandıkları ritüel öğeler, zamanla Türk kültüründen etkiler alarak dönüşüm geçirebilir. Müzik ve dans ritüellerine bakıldığında, Suriyeli düğünlerinde geleneksel Arap müziği ve dabke gibi halk dansları, topluluk dayanışmasını ve bir arada olma hissini güçlendiren önemli sembolik unsurlardır. Dabke, genelde erkeklerin katıldığı bir dans olup birlikteliği ve kültürel devamlılığı temsil eder. Dabke'nin yanı sıra, bazı düğünlerde geleneksel Türk oyun havalarına da yer verilmesi, göçmenlerin buldukları yeni topluma uyum sağlama çabalarının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, düğünlerde çalınan müziklerin sözleri de göç deneyimini, ayrılık temasını ve umut kavramını içeren duygusal temalar etrafında şekillenebilir.

Düğünler aracılığıyla göçmenler kendi kültürel kimliklerini yaşatırken buldukları topluma da uyum sağlama sürecinden geçerler. Bu noktada, düğün pratikleri zamanla değişime uğrayabilir. Örneğin, göçmenlerin düğünlerinde hem Arap geleneklerine ait ritüeller hem de Türk düğünlerinde görülen oyun havaları ve eğlence anlayışı bir arada yer almaktadır. Bu da kültürel bağlamda ortak yaşamın bir yansıması olarak görülebilir. Düğünlerin organizasyon yapısındaki değişikliklerin gözlemlenebileceği gibi geleneksel ev düğünlerinden modern düğün salonlarına geçiş, bu değişimin somut bir örneğidir. Ayrıca, düğünlerde sosyal medya kullanımının artması, yeni jenerasyonun kültürel sembolleri nasıl dönüştürdüğüne dair önemli bir göstergedir.

Sonuç olarak, Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde yer alan sembolik unsurlar, sadece bir eğlence unsuru değil, aynı zamanda kimlik, toplumsal dayanışma ve kültürel aktarımın bir aracı olarak değerlendirilmelidir. Düğünler, hem geleneksel köklere bağlılığın bir yansıması hem de yeni topluma uyum sağlama sürecinde kültürel sembollerin yeniden şekillenmesini sağlayan bir platform işlevi görmektedir. Kültürel sembollerin göç sürecinde nasıl değiştiğini ve yeni anlamlar kazandığını anlamak, göçmen topluluklarının entegrasyon süreçlerinin daha iyi analiz edilmesine yardımcı olabileceği değerlendirilmektedir.

3.3. Entegrasyon – Müzikal Etkileşime İlişkin Bulgular

Suriyeli göçmen müzisyenlerin Türkiye'deki müzikal ortamla kurdukları ilişki, entegrasyon sürecine dair önemli ipuçları sunmaktadır.

“Türk düğünlerine gitmiyoruz ama Türk şarkılarını söylüyoruz.” (K3, 32 yaş, vokalist)

Bu ifade, kültürel temasın pasif değil, seçici bir etkileşim biçiminde gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Bu durum, toplulukların hem kendi kültürel özgünlüklerini koruma hem de içinde yaşadıkları toplumla müzikal düzeyde bir iletişim kurma çabasında olduklarını göstermektedir. Suriyeli müzisyenler, Türk müziğini yalnızca dinlemekle kalmayıp repertuvarlarına da dâhil etmekte; bu da kültürlerarası alışverişin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Kadın katılımcılardan biri, müzikal tercihlerde göç sonrası belirgin bir değişim yaşandığını ve genç çiftlerin Arap, pop müziği ya da Türkçe parçalar talep ettiğini ifade etmiştir.

“Önceleri sadece geleneksel Arap müzikleri çalınırken, şimdi genç çiftler özellikle popüler Arap şarkıları ve Türkçe parçalar istiyor.” (K6, 24 yaş, gelinin arkadaşı)

İzmir’de yaşayan Suriyeli göçmenler, düğün pratiklerinde bazı uyarlamalara gitmek zorunda kalmıştır. Örneğin, yerel idari düzenlemeler ve mekânsal kısıtlamalar nedeniyle düğünlerin icra ediliş biçimi değişmiş; ancak bu değişimler, geleneksel unsurların tamamen terk edilmesine yol açmamıştır. Aksine bazı ritüeller yeni toplumsal normlarla bütünleşerek varlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Düğünlerde müzik ve dans, kültürel ifade biçimlerinin en güçlü araçlarıdır. Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, geleneksel Arap müziği ile Türk müziği arasında bir etkileşim söz konusudur. Arapça ve Kürtçe şarkıların yanı sıra Türkçe şarkıların da seslendirilmesi veya kayıttan çalınması göçmenlerin kimliklerini hem kutlamalarına hem de yerel kültürle olan bağlarını güçlendirmelerine olanak sağlar. Ayrıca, geleneksel danslar, toplumsal birliğin sağlanmasında ve aidiyet duygusunun pekiştirilmesinde önemli bir rol oynar. Bu başlık altında, müziğin ve dansın sadece eğlencelik bir etkinlik değil, aynı zamanda kültürel uyum sağlama, toplumsal aidiyet duygusunu artırma ve kimlik inşasında ne kadar önemli bir araç olduğu vurgulanabilir. Savaş ve diğer sebeplerle Türkiye’ye göç eden Suriyeli müzisyenler, göç sonrası mesleklerini icra etmekte başlangıçta zorluklar yaşamış, zamanla alternatif iş alanları oluşturarak uyum sağlamışlardır. İlk etapta hizmet, tekstil, tarım ve mevsimlik işlerde çalışan bu müzisyenler, genellikle Karabağlar ve Buca gibi bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

Suriyeli düğün ritüelleri, Türk düğünlerine kıyasla farklılık göstermektedir. Ancak müzisyenler, Türk müziklerine uyum sağlamış, repertuvarlarında Arapça ve Türkçe şarkılara ağırlık vermiştir. En sık kullanılan enstrümanlar arasında klavye, zurna, bateri ve org yer almaktadır. Görüşmelerde, İbrahim Tatlıses gibi Türk sanatçılarının Suriyeliler arasında büyük bir hayran kitlesine sahip olduğu belirtilmiştir. Suriyeli müzisyenler, genellikle Suriyeli düğünlerinde sahne alırken, Türk düğünlerinde de zaman zaman çalmaktadır. Türkiye'deki düğünler genellikle daha kısa sürmekte, Suriye'deki gelenekler, ailelerin dağınık olması nedeniyle burada tam olarak uygulanamamaktadır. Müzisyenler, çoğunlukla eğitimi çevrelerindeki diğer Suriyeli müzisyenlerden almış, müzik bilgilerini makamlar üzerinden geliştirmişlerdir. Hicaz, Saba ve Rast makamlarına özel bir ilgi duyulmakta; müzik kulağı ile makamları tanıma becerileri gelişmiştir. Bunun yanı sıra müzisyenlerin bazıları tekstil gibi alanlarda da çalışmaktadır.

İzmir gibi kozmopolit bir şehirde, Suriyeli göçmenlerin düğünleri, sadece bireysel kutlamalar değil, toplumsal düzeyde etkiler yaratır. Bu düğünler, Türk vatandaşlarıyla kaynaşmanın, kültürel etkileşimin ve sosyal bağların güçlenmesinin bir aracı haline gelir. Kentsel alan, göçmenlerin düğünleriyle birlikte kültürel çeşitliliği barındırırken, aynı zamanda sosyal uyumu sağlamak adına fırsatlar sunar. Suriyeli göçmenlerin düğünleri, aynı zamanda toplumsal bir entegre olma sürecinin önemli bir parçasıdır. Göçmen düğünleri, kentsel mekânda hem fiziksel hem de sosyal dinamikleri dönüştüren etkinliklerdir. Özellikle mahalle aralarında düzenlenen sokak düğünleri, göçmen topluluklarının kentsel, kamusal alanlardaki görünürlüğü artırırken, Türk vatandaşları ile kurdukları ilişkilerin biçimlenmesine de katkıda bulunur. Düğünlere katılan göçmenler, kendi kültürel değerlerini yaşatırken, ev sahibi toplumun gelenekleriyle de etkileşime girerler. Bu etkileşim, kimi zaman müzik repertuvarında, kimi zaman dans pratiklerinde kendini gösterir. Geleneksel Suriyeli ezgilerin yanı sıra, Türk düğünlerinde yaygın olan müzik türlerinin de tercih edilmesi, göçmenlerin yeni kültürel çevreye uyum sağlama süreçlerine işaret eder. Bununla birlikte, göçmen düğünleri ekonomik boyutluyla da şehir hayatına önemli katkılar sunar. Düğün organizasyonları için düğün salonları, müzisyenler, fotoğrafçılar ve ikram hizmetleri gibi sektörlere olan talep, kentsel ekonomiye hareketlilik kazandırır. Özellikle göçmen topluluklarının damak tadına uygun düğün yemekleri sunan restoran ve pastanelerin sayısındaki artış, şehirde gastronomik çeşitliliğin gelişmesine de olanak tanımaktadır. Ancak, bu süreç her zaman sorunsuz ilerlememekte, özellikle mekânsal kullanım ve gürültü gibi konularda Türk vatandaşları ile göçmenler arasında zaman zaman gerilimlerin oluşmasına neden olabilmektedir.

3.4. Modernleşmeye İlişkin Düğün Pratikleri ve Uygulamalar

Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerinde modernleşme süreci, Türkiye'deki düğün gelenekleri ile entegrasyon sağlamalarına odaklanmaktadır. İzmir gibi büyük bir şehirde, Türk vatandaşlarının düğün ritüellerine uyum sağlamak, Suriyeli göçmenlerin modernleşme süreçlerinin önemli bir parçasıdır. Katılımcılardan biri, Türkiye'deki düğünlerin genellikle saat 20:00 civarında başladığını ve bir gece boyunca sürdüğünü belirtmiştir. Bu, Türkiye'deki geleneksel düğünlerin uygulamalarıyla uyumlu bir durumdur ve Suriyeli göçmenlerin kendi düğün ritüellerine modern bir anlayışla uyum sağlamaktadır.

Suriyeli göçmenler, başlangıçta daha uzun süren ve birden fazla aşamadan oluşan düğün pratiklerine sahipken, Türkiye'deki düğün kültüründe bir gecelik etkinliklerin ön plana çıkması, düğün sürecinde pratik değişimlere yol açmıştır. Bu değişim, geleneksel Suriyeli düğünlerinde yer alan çok aşamalı kutlamaların Türkiye'deki daha hızlı ve etkin düğün formatına adapte edilmesiyle gerçekleşmiştir. Örneğin, akşam saatlerinde başlayıp sabaha kadar devam eden bir düğün süreci, katılımcıların açıklamaları doğrultusunda, Suriyeli göçmenlerin yerel düğün anlayışına nasıl uyum sağladıklarını ve kültürel pratiklerinde nasıl bir modernleşme

yaşandığını ortaya koymaktadır. Bu süreçte Suriyeli göçmenler, yerel düğün pratiklerine uyum sağlarken, kültürel kimliklerini koruma amacını da göz önünde bulundurmaktadırlar.

Yerel idari düzenlemeler ve mekânsal kısıtlamalar nedeniyle düğünlerin icra ediliş biçimi değişmiş; ancak bu değişimler, geleneksel unsurların tamamen terk edilmesine yol açmamıştır. Aksine bazı ritüeller yeni toplumsal normlarla bütünleşerek varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Düğünler, gençler için hem evlilik öncesi sosyal çevre edinme hem de yeni toplumun normlarıyla tanışma açısından önemli bir modernleşme sahası olarak işlev görmektedir.

Suriyeli göçmenler, geldikleri coğrafyanın kültürel zenginliklerini ve geleneklerini yaşatmaya çalışırken buldukları yeni toplumun sosyal ve kültürel yapısına da uyum sağlamaya çalışmaktadırlar. İzmir gibi büyük şehirlerde, göçmen toplulukların geleneksel ritüelleri ile modern unsurlar arasında bir etkileşim gözlenmektedir. Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri, bu etkileşimi en güçlü şekilde yansıtan toplumsal olaylardan biridir. Geleneksel düğün ritüellerinin modern dünyayla nasıl bütünleştiği, aynı zamanda kimliklerini nasıl yeniden şekillendirdikleri bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, çok sayıda geleneksel öğe ve ritüel yer almakla birlikte, zamanla bu gelenekler modern toplumun etkisiyle evrimleşmiş, yerel topluluk ile uyumlu hale getirilmiştir. Örneğin, düğünlerde kullanılan kıyafetler, geleneksel Suriyeli gelinlikleri ve damatlıklarının modern tasarımlar ile harmanlanması, kültürel kimliğin hem korunmasını hem de dönüştürülmesini simgelemektedir. Bu evrimsel süreç, Suriyeli topluluğun sosyal kabulünü ve entegrasyonunu da hızlandıran bir faktör olmuştur.

Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri, mahremiyet anlayışı, kültürel devamlılık ve modernleşme arasındaki dengeyi gözler önüne sermektedir. Kadın düğünlerinde erkeklerin bulunmaması, mekânsal ayrışma ve mahremiyetin sıkı şekilde korunması, bu geleneğin en belirgin unsurlarından biridir. Alan araştırmasında gözlemlendiği üzere, düğün sırasında salonun girişleri perdelerle kapatılarak dışarıdan görünürlük engellenmekte ve kadın misafirlerin rahatça eğlenebileceği bir alan oluşturulmaktadır. Bununla birlikte, Suriyeli göçmen kadın düğünlerinde kültürel devamlılığın güçlü bir şekilde sürdürüldüğü görülmektedir. Kayıttan çalınan müzikler geleneksel Arap düğün şarkılarından oluşmakta, danslar büyük ölçüde halka biçiminde gerçekleşmektedir. Gelinin düğün sırasında belirli ritüellerle dans ettirilmesi, kadınların zılgıtlarla eşlik etmesi, topluluğun ortak kimliğini ve kültürel mirasını yaşatmaya yönelik önemli bir göstergedir. Ayrıca, kadınların düğün için özel olarak hazırlanmaları, makyaj ve saç tasarımlarının özenle yapılması da estetik ve geleneksel normların birleşimini yansıtmaktadır. Öte yandan, modernleşme ve göç sonrası değişen yaşam koşulları, Suriyeli göçmen kadın düğünlerinde kendini farklı şekillerde göstermektedir. Mahremiyet kuralları gereği düğün sırasında telefon kullanımı büyük ölçüde yasaklanmakta ve yalnızca belirli akrabalar tarafından anı fotoğrafları çekilmektedir. Sonuç olarak, Suriyeli göçmen kadın düğünleri, geleneksel mahremiyet kurallarını korurken, kültürel devamlılığı sürdürmekte ve aynı zamanda modernleşme ile belirli değişimlere uğrama eğilimi göstermektedir. Bu dönüşüm süreci, göçmen topluluklarının yeni toplumsal bağlamlar içinde kimliklerini nasıl yeniden şekillendirdiklerini anlamak açısından önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerinde zamanla görülen modernleşme ve kültürel yenilikler, Türk vatandaşlarıyla entegrasyon sürecini etkileyen önemli bir faktördür. Düğünlerdeki geleneksel unsurlar, yerel kültürle uyum sağlamak adına değişim geçirir. Örneğin, eski geleneksel düğünlerin yerini, daha modern ve karmaşık organizasyonlar alabilir. Bu değişim, toplumsal normlarla uyum sağlama çabası olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde kullanılan yeni teknolojiler ve modern eğlenceler, kültürel yeniliklerin düğünlerde nasıl yer bulduğunu ve göçmenlerin toplumsal yapılarına etkisini göstermektedir.

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

Suriyeli Kürt göçmenlerin düğün pratikleri, Arap düğünlerinden farklı olarak, Kürtlerde kadın ve erkekler düğün boyunca aynı mekânda bulunur ve eğlenceyi birlikte paylaşırlar. Bu durum, düğünlerde toplumsal cinsiyetler arasındaki etkileşimi artırırken, kadınların sosyal hayata katılımına dair daha esnek ve açık bir yaklaşım sergilendiğini göstermektedir. Kürt düğünlerinde kadınlar, geleneksel ve modern kıyafetleriyle erkeklerle yan yana halay çekerken, bu durum toplumsal bir birlikteliğin ve dayanışmanın simgesi olarak görülür. Kadınlar düğün salonunun belirli bir bölümünde izole edilmez, aksine müzik ve dans etkinliklerine eşit oranda katılarak düğünün aktif birer öznesi olurlar. Erkeklerin de kadınlarla aynı alanda bulunması, düğünlerdeki iletişimi güçlendiren unsurlardan biridir. Müzik ve dans, bu bağlamda, Kürt toplumunun kültürel kimliğini ve toplumsal dayanışmasını yansıtan önemli araçlar arasında yer alır. Kadınların düğünlerdeki aktif varlığı, onların toplumsal alandaki yerini de belirleyen bir unsurdur. Kürt topluluklarında kadınlar, yalnızca düğünün organizasyonunda değil, aynı zamanda eğlencenin sürdürülmesinde de belirleyici bir rol üstlenirler. Bununla birlikte, Kürt düğünlerindeki toplumsal cinsiyet dinamikleri, göç süreciyle birlikte değişime uğrayabilmektedir. Özellikle şehirleşme ve modernleşmeyle birlikte bazı Kürt aileleri düğünlerinde kadın-erkek ayrımına daha fazla önem vermeye başlamış, ancak bu ayrım katı kurallara dayanmaktan ziyade bireysel tercihlere bağlı olarak şekillenmiştir. Bunun aksine, geleneksel yapıyı korumayı tercih eden aileler, toplumsal hafızanın bir parçası olan bu düğün pratiklerini sürdürerek kültürel devamlılığı sağlamaya çalışmaktadır. Sonuç olarak, Kürt düğünlerinde kadın ve erkeklerin aynı ortamda eğlenceyi paylaşması, toplumsal cinsiyet rollerinin daha esnek bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Bu düğünler, toplumsal birlikteliğin ve kültürel kimliğin önemli bir parçası olarak işlev görürken, göç sürecinin de etkisiyle zamanla farklı eğilimler geliştirmeye devam etmektedir.

Düğünler, toplumsal cinsiyet rollerinin en belirgin şekilde sergilendiği sosyal etkinliklerden biridir. Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde, kadınlar hem geleneksel rollerini sürdürür hem de Türk vatandaşlarıyla entegrasyon sürecinde yeni rolleri benimsemektedirler. Gelinliklerin seçimi, ikramların hazırlanması, geleneksel danslar ve diğer ritüel aktiviteler, kadınların düğünlerdeki yerini ve toplumsal cinsiyet rollerini gözler önüne sermektedir. Suriyeli Kürtlerde kadınların erkeklerle birlikte aynı ortamda bulunması Araplara göre topluma daha hızlı entegre olduğunu göstermektedir. Özellikle genç göçmen kadınların geleneksel düğünlerdeki yerinin modernleşen toplumsal normlarla nasıl şekillendiği araştırılabilir. Kadınların düğünlerdeki liderlik ve organizasyonel rolleri, toplumsal değişimin yansımalarını göstermektedir. Araplara göre kadın ve erkeğin bir arada düğün yapması, düğün sırasında erkek ve kadın tarafının birbirlerini görmesi yasaktır. Damat ve yakın akrabalarından birkaçı yalnız düğün sonunda gelin tarafına girebilmektedir. Kürt düğünlerinde kadınlar ve erkekler aynı salonda, ancak belirli bir mesafeyi koruyarak eğlenirken, Arap kökenli Suriyeli göçmenlerin düğünlerinde bu durum katı bir şekilde ayrılmıştır. Kadınların bulunduğu salon dış dünyadan tamamen izole edilerek, girişler çarşafarla kapatılır ve erkeklerin yaklaşmaması için sıkı önlemler alınır. Bu durum, mahremiyetin korunmasına verilen önemi gösterirken, aynı zamanda geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin sürdürüldüğünü de ortaya koymaktadır. Kadınların düğün salonundaki varlığı hem görsel hem de işitsel anlamda tamamen kadınlara özgülenmiş bir alan yaratmaktadır. Şarkılar, danslar ve ritüeller yalnızca kadınlar arasında gerçekleşirken, erkeklerin bu sürece dahil olması yalnızca düğünün sonunda, belirli kurallar çerçevesinde mümkün olmaktadır. Kadınların düğün sürecindeki konumları, sadece eğlenceye katılmakla sınırlı kalmaz; aynı zamanda düğün organizasyonlarında aktif roller üstlenirler. Müzik seçiminden ikramların dağıtımına kadar pek çok süreç kadınların kontrolündedir. Ancak, bu katılımın belirli sınırlarla çevrili olduğu da gözlemlenmektedir. Örneğin, kadınların eğlence sırasında gösterdiği coşku, damadın gelişiyi birlikte aniden sona ermekte, makyajlar silinmekte ve daha muhafazakâr bir görünüme bürünmektedir. Özellikle genç göçmen kadınlar açısından düğünler, geleneksel ve modern normların kesiştiği bir alan olarak öne çıkmaktadır. Kimi kadınlar, makyaj ve giyim tercihleriyle bireysel tarzlarını ortaya koyarken,

kimileri ise daha geleneksel bir duruş sergileyerek toplumsal beklentilere uyum sağlamaktadır. Bu farklılıklar, göçmen kadınların toplumsal değişim karşısındaki tutumlarını ve kimliklerini yeniden şekillendirme biçimlerini anlamak açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

İzmir gibi büyük şehirlerde düzenlenen düğünler, sadece kültürel kutlamalar değil, aynı zamanda göçmen topluluklarının sosyal bağlarını güçlendiren önemli sosyal alanlardır. Mekânlar, düğünlerin hem geleneksel hem de modern unsurları barındırdığı alanlar olarak toplumsal kimliğin yansıdığı yerlerdir. Suriyeli göçmenler, düğünlerini çoğunlukla topluluk merkezlerinde, özel salonlarda veya evlerde düzenlerken, Türk vatandaşlarıyla iç içe olmaya çalışmaktadır. Bu mekânlarda Türk vatandaşlarıyla etkileşim, göçmenlerin entegrasyon süreçlerine nasıl katkıda bulunduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, mekânlar üzerinden göçmenlerin kültürel alışkanlıkları ve gelenekleri nasıl şekilleniyor ve dönüşüme uğruyor, bu da toplumsal uyumu anlamada önemli bir ipucu sunmaktadır.

3.5. Ekonomik Durum – Geçim ve Profesyonelleşme

Suriyeli göçmenlerin düğün sektöründe profesyonelleşmeleri, geçim sağlama süreçleri açısından önemli bir yer tutmaktadır. İzmir gibi büyük şehirlerde, Suriyeli müzisyenler ve sanatçılar, yerel düğünlerde etkin bir şekilde yer almakta ve müzikal pratiklerini bir meslek haline getirmektedirler. Katılımcılardan biri, İzmir içindeki bir düğün etkinliği için 5-6 bin TL gibi bir ücret aldıklarını belirtmiştir. Bu, Suriyeli göçmenlerin düğün sektöründeki ekonomik rollerini ve geçim kaynaklarını ortaya koymaktadır.

Göçmenler, müziklerini sadece kültürel kimliklerini yansıtmak için değil, aynı zamanda ekonomik bir kaynak oluşturmak için de kullanmaktadırlar. Müzik ve performans, bu topluluğun ekonomik bağımsızlıklarını kazandıkları ve aynı zamanda sosyal hayata entegre oldukları bir alan haline gelmiştir. Bu durum, Suriyeli göçmenlerin profesyonelleşme süreçlerinin, sadece kültürel anlamda değil aynı zamanda ekonomik anlamda da büyük bir öneme sahip olduğunu göstermektedir.

Ekonomik olarak, göçmenlerin düğün sektöründeki varlıkları, onlara Türk vatandaşlarıyla etkileşim kurma ve aynı zamanda kendi geçimlerini sağlama fırsatı sunmaktadır. Bu süreç, Suriyeli müzisyenlerin sektördeki profesyonelliklerini artırmalarına olanak tanıırken, aynı zamanda yerel düğünlere entegre olarak ekonomik ve kültürel bir köprü kurmalarını sağlamaktadır.

Göç sonrası ekonomik zorluklar nedeniyle ritüellerin bazıları sadeleşmiş olsa da topluluk içinde hala büyük bir anlam taşımaktadır. Özellikle gelin ve damadın kıyafet seçimleri, takı merasimleri ve topluluk içindeki dayanışmayı simgeleyen hediye ya da ikramlar göçmenler arasındaki sosyal bağları güçlendirmektedir.

Göçmenlerin düğünlerini büyük şehirlerde düzenlerken karşılaştıkları sosyal zorluklar ve bu süreçte izledikleri stratejiler tartışılabilir. Kentsel alanda düğün yapmak, göçmenler için sadece bir kutlama meselesi değil, aynı zamanda çeşitli engellerin aşılmasını gerektiren bir süreçtir. Öncelikle mekânsal kısıtlamalar göçmen düğünleri için önemli bir sorundur. Düğün salonu kiralamak yüksek maliyetli olabilirken, açık alanlarda yapılan düğünler ise yerel yönetimlerin düzenlemeleri ve komşuların şikâyetleri nedeniyle engellerle karşılaşabilmektedir. Ayrıca, kültürel alışkanlıkların ev sahibi toplum tarafından nasıl karşılandığı da göçmen düğünlerinin seyrini etkileyen bir diğer faktördür. Örneğin, Suriyeli düğünlerinde gece geç saatlere kadar süren müzik ve dans etkinlikleri, Türk vatandaşları tarafından rahatsız edici bulunabilir. Bunun yanı sıra, kadın ve erkeklerin farklı alanlarda eğlendiği düğünler gibi geleneksel uygulamalar, ev sahibi toplumun daha karma etkinliklere alışkın olması nedeniyle dikkat çekebilir. Bu zorlukları aşmak için göçmenler çeşitli stratejiler geliştirmiştir. Düğün organizasyonlarında Türk vatandaşlarının beklentilerine uyum sağlamak amacıyla bazı gelenekleri esnetme yoluna

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

gitmektedirler. Türk düğün salonlarının tercih edilmesi, müzik seçimlerinde daha geniş bir repertuvara yer verilmesi ve komşularla önceden iletişim kurarak düğün saatleri konusunda uzlaşma sağlanması gibi yöntemler, sosyal gerilimleri azaltmada etkili olabilmektedir. Aynı zamanda, göçmen toplulukları içinde dayanışma ağlarının kurulması, düğün masraflarının paylaşılmasına ve organizasyon sürecinin daha kolay yönetilmesine olanak tanımaktadır.

Sonuç olarak, Suriyeli göçmenlerin düğünleri İzmir gibi çok kültürlü şehirlerde sadece bireysel mutlulukların kutlandığı özel etkinlikler değil, aynı zamanda sosyal yapının dönüşümüne katkı sağlayan kamusal olaylar olarak değerlendirilebilir. Bu düğünler, bir yandan göçmenlerin kimliklerini yeniden inşa etmelerine olanak tanıırken, diğer yandan kentsel alandaki kültürel çeşitliliği zenginleştirerek ev sahibi toplumla olan ilişkileri şekillendirmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ışığında Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerindeki kültürel koruma ve entegrasyon süreçleri tartışılmaktadır. Ayrıca elde edilen verilerin mevcut literatürle uyumu ve araştırmanın sınırlılıkları ele alınarak geleceğe dönük öneriler sunulmaktadır. Bu araştırma, Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerinde, geleneksel kültürlerinin güçlü bir şekilde korunduğunu, ancak Türk toplumunun düğün kültürüne de bir dizi entegrasyon örneği sunduklarını ortaya koymaktadır.

Entegrasyon, bir toplumsal yapıyı oluşturan farklı unsurların uyum içinde bir arada var olabilmesini ifade etmektedir (Duman, 2019: 47). Sosyo-psikolojik uyumun sağlanabilmesi, göçmenin bu deneyimin anlamını kavrayarak, yeni toplumla kurduğu ilişkide uyum sürecini kimliğiyle dengeli bir şekilde bütünleştirmesine bağlıdır (Türker, 2015: 8).

Suriyeli göçmenlerin, kendi geleneksel müzik ve danslarını tercih ederken, Türk müziğine de yer vermeleri, kültürel çeşitliliği ve etkileşimi açıkça yansıtmakta olup kültürel uyum sürecinin önemli bir göstergesidir. Suriyeli Kürtlerde geleneksel olarak güçlü bir yer tutan bu tören, Türk toplumunda da yaygın olarak bilinen bir ritüel olduğundan, her iki kültür arasında bir alışveriş ve uyum sağlanmıştır. Bu durum, Suriyeli göçmenlerin, yeni toplumda kimliklerini yeniden şekillendirirken, yerel kültürle bağ kurmaya yönelik çaba gösterdiklerini işaret etmektedir.

Çulpan'a (2005) göre düğünler, bir toplumun yaşam tarzı, dünya görüşü ve aile ilişkilerini anlamada önemli bir tören olup, kökleri eski çağlara dayanmaktadır. İnsanlık tarihindeki inanç ve dinlerin izlerini taşıyan bu gelenek, halk edebiyatı aracılığıyla günümüze ulaşan değerli bir kültürel mirastır. Taşkın ve Boran'a (2024) göre toplumun değerleri, düğün törenlerinin şekillenmesinde etkili olurken gelenek ve göreneklerin sürdürülmesine de olanak sağlamaktadır. Düğünlerin biçimi ve uygulanışı kültürlere göre farklılık gösterirken kuşaklar arasında bu törenlere yönelik farklı yaklaşımlar da görülebilmektedir. "Düğün, aynı zamanda evlenecek gençlerin bu mutluluğunu topluma ilanı ve desteğini beklediği gelenektir." (Levent, 2024: 1).

Bu bağlamda araştırma, düğünlerin sadece bir kutlama aracı olarak görülmediğini, aynı zamanda göçmenlerin kültürel kimliklerini yaşatma, toplumsal bağlarını güçlendirme ve Türk toplumuna entegrasyon sağlama işlevi de gördüğünü göstermektedir. Bu durum düğünlerin, bir kimlik mücadelesi ve aidiyet duygusunun pekiştirilmesi açısından önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Nitekim Yıldız ve Çakır Sümer'in (2020) Gaziantep'teki Suriyeli sığınmacılarla ilgili yaptığı çalışmada da göçmenlerin komşuluk ilişkileri üzerinden kültürel etkileşime açık oldukları ve yeni toplumla bağ kurma çabasında oldukları vurgulanmıştır. Bu bulgular,

düğün gibi sosyal ritüellerin, sadece geleneksel aktarımla sınırlı kalmayıp aynı zamanda bir toplumsal uyum aracı olarak da işlev gördüğünü desteklemektedir. Benzer şekilde Dolaş (2019), Şanlıurfa'daki Suriyeli göçmenlerin kültürel pratiklerini sürdürürken Türk vatandaşlarıyla kültürel etkileşim içinde olduklarını belirtmiştir. Bu bulgu, araştırmamızda gözlemlenen takı töreni gibi kültürel melezleşme örneklerini desteklemektedir.

Öte yandan, bu araştırma bazı sınırlamalarla karşı karşıya kalmıştır. Göçmenlerin düğün pratiklerini sadece İzmir örneği üzerinden incelemek, sonuçların tüm Türkiye'deki Suriyeli göçmenler için genellenip genellenemeyeceği konusunda bir soru işareti yaratmaktadır. Ayrıca, katılımcı sayısının sınırlı olması, bulguların daha geniş bir örneklem üzerinden test edilmesini gerektirmektedir. Bu noktada, gelecek araştırmalar, farklı şehirlerde yaşayan Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerini inceleyerek kültürel adaptasyon süreçlerinin ne şekilde farklılaştığını araştırabilir. Ayrıca, diğer göçmen gruplarının düğün pratiklerinin incelenmesi, kültürel etkileşimin farklı boyutlarını anlamamıza yardımcı olabilir.

Sonuç olarak, düğünler Suriyeli göçmenlerin hem kökenlerinden aldıkları kültürel mirası yaşatmalarını hem de yeni toplumda kendilerini ifade etmelerini sağlayan önemli bir toplumsal pratik olarak öne çıkmaktadır. Bu ritüeller, sadece bireysel ya da ailevi düzeyde değil, toplumsal düzeyde de göçmenlerin kültürel kimliklerini inşa etmeleri ve bu kimliği yeni topluma entegre etmeleri açısından kritik bir fonksiyon üstlenmektedir. İzmir'deki Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri, kültürel kimliklerinin korunması ve toplumsal entegrasyon sağlanması adına önemli bir işlev görmektedir. Bu çalışma, Suriyeli göçmenlerin düğünlerinin, kültürel kimlik oluşturma ve sosyal uyum sağlama süreçlerinde nasıl bir araç olarak kullanıldığını göstermektedir. Göçmen toplulukları, düğünler aracılığıyla kültürlerini yaşatmakta ve Türk vatandaşlarıyla entegrasyon sağlamaktadır. Bu süreç, kültürel çeşitliliğin ve sosyal uyumun arttığı, karşılıklı anlayış ve saygının desteklendiği bir ortam yaratmaktadır.

Düğünler, sadece bireylerin toplumsal bağlarını güçlendirdiği bir araç olmakla kalmaz, aynı zamanda göçmenlerin kültürel ifadelerinin korunmasında ve kimliklerini yaşatmalarında da önemli bir rol oynamaktadır. Bu, göçmenlerin karşılaştıkları kimlik bunalımları ve aidiyet arayışlarına yanıt olarak, kültürel miraslarını gelecek nesillere aktarma çabalarının bir göstergesidir. Türk toplumuyla etkileşimde bulunan Suriyeli göçmenler, geleneksel ritüelleri, Türk kültürünün unsurlarıyla birleştirerek, iki kültür arasında bir köprü kurmuşlardır. Bu durum, göçmenlerin, sadece kendilerini ifade etmekle kalmayıp, aynı zamanda Türk vatandaşlarının kültürel değerlerine de katkı sunduğunu göstermektedir. Elde edilen nitel veriler, Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerinde geleneksel ve modern unsurları bir arada barındırarak hem kültürel kimliklerini sürdürmeye çalıştıklarını hem de içinde buldukları Türk toplumuyla bütünleşme çabası içinde olduklarını göstermektedir. Bu kapsamda var olan entegrasyon sürecini desteklemek için yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları, göçmen topluluklarıyla kültürel etkinlikler düzenlemelidir. Bu etkinlikler, her iki kültürün de geleneklerini ve pratiklerini tanıtmayı hedefleyen, karşılıklı anlayışın arttığı ortamlar yaratabilir.

Suriyeli göçmenlerin kültürel miraslarının korunması ve yayılması amacıyla, Türk vatandaşları için eğitim programları düzenlenebilir. Bu, toplumsal uyumu ve kültürel çeşitliliği artırmaya yönelik adımlar atılmasını sağlayacaktır. Farklı şehirlerde ve diğer göçmen gruplarının düğün pratiklerinin incelenmesi, kültürel etkileşim ve entegrasyon süreçlerinin farklı boyutlarını anlamamıza yardımcı olabilir. Bu tür araştırmalar, göçmenlerin yaşadıkları zorlukları ve entegrasyon süreçlerini daha iyi analiz etmeyi mümkün kılacaktır.

Bu çalışma, Suriyeli göçmenlerin düğün pratiklerine dair daha geniş çapta araştırmalar için temel oluşturmaktadır. Gelecek araştırmalarda farklı şehirlerdeki Suriyeli toplulukların düğünleri arasındaki farklılıkların incelenmesi, kültürel çeşitlilik üzerine yeni bakış açıları sunabilir. Ayrıca, erkeklerin düğün

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri  zerine Bir İnceleme: İzmir  rneđi

pratiklerindeki rolleri, düğünlerin ekonomik etkileri ve kültürel entegrasyon sürecindeki diğer faktörler de gelecekteki araştırmalar için önemli konular arasında yer alabilir.

5. Kaynaklar

- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied psychology*, 46(1), 5-34.
- Boynueğri, E. (2018). *Türkiye 'de uluslararası öğrencilerde kültürleşme stratejileri ile kimlik statüleri arasındaki ilişki* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi (Turkey)).
- Çarpar, M. C. (2020). Sosyolojide iki temel niteliksel desen: Fenomenolojik ve etnografik araştırma. *The Journal of Social Science*, 4(8), 689–704. <https://doi.org/10.30520/tjsosci.750923>.
- Çulpan, Z. Ç. (2005). Tatar Türklerinin düğün geleneği. *Journal of Modern Turkish Studies*, 2(3), 92.
- Deniz, G., ve Eryılmaz, S. (2019). Türkiye'de programlama eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi: Bir betimsel analiz çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 15(4), 319–338. <https://doi.org/10.17244/eku.645387>.
- Dolaş, M. (2019). *Suriyeli sığınmacıların yerel toplumla kültürel uyum pratikleri: Şanlıurfa örneği* [Yüksek lisans tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=vjszP7PzV0HebcjFEvDfwE5WmnxbxxdCztf55YA3GAsu057zAS_pSWYS9rouTFu.
- Donat, F. (2024). *İzmir'de yaşayan Suriyeli göçmenlerin düğün pratikleri* [Yüksek lisans tezi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=usXiZIM9Lp0wk-YzRoAT-zBzQ3M4z04BFwLDXd9t7QKzXNFRc2LMPu0fImQxrPJ6>.
- Duman, D. (2019). Türkiye'de göçmenlere yönelik entegrasyon politikalarının eksikliğinin değerlendirilmesi. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 44–67.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62–80.
- Levent, A. L. C. (2024). Arapgir düğün geleneği. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences (JOSHAS)*, 7(46), 2263–2275.
- Makka, M. M., Kolopita, A. F., ve Tumiwa, A. J. (2024). Cultural and language context in Banggai wedding ritual: A hermeneutic approach. *Indonesian Journal of Shariah and Justice*, 4(1), 23–38. <https://doi.org/10.46339/ijjs.v4i1.97>.
- Öykü, E. (2022). *Sahra-altı Afrikalı göçmenlerin İstanbul'daki müzik ve dans pratiklerinin ağ analizi yöntemi ile incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Saygın, S., ve Hasta, D. (2018). Göç, kültürleşme ve uyum. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 10(3), 302–323. <https://doi.org/10.18863/pgy.364115>.
- Sayın, Y., Usanmaz, A., ve Aslangiri, F. (2016). Uluslararası göç olgusu ve yol açtığı etkiler: Suriye göçü örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey University Journal of Social ve Economic Research / Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 18(31).
- Taşkın, H., ve Boran, T. (2024). Somut olmayan kültürel miras kaynağı olarak düğün törenlerinin kuşaklar arası uzlaşısı unsuru şemsiyesinden gözlemlenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (17), 87–112. <https://doi.org/10.21733/ibad.1518591>.

Suriyeli Göçmenlerin Düğün Pratikleri Üzerine Bir İnceleme: İzmir Örneği

- Türker, D., ve Yıldız, A. (2015). Göçmenlerde sosyo-psikolojik entegrasyon analizi. *Göç ve Uyum*, 1(1), 23–34.
- Yağar, F., ve Dökme, S. (2018). Niteliksel araştırmaların planlanması: Araştırma soruları, örneklem seçimi, geçerlik ve güvenilirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1–9.
- Yıldız, İ., ve Çakır Sümer, G. (2020). Türkiye’deki Suriyeli sığınmacıların komşuluk ilişkileri: Gaziantep kenti örneği. *Fırat University Journal of Social Sciences*, 30(1), 241–252. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.593614>.
- Yılmaz, D. (2014). *Kültürel kimlik bağlamında Sivas Hafik Beydili Köyü müzik pratikleri* [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü]. Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=48XPj7KKQhKUgntkUiKO3HK04qSRUsNtKJX4SQQT4X008i9om6yt9t2XE7ZYHcGQ>.
- Yüceşahin, M. M. (2017). Uluslararası göç, kimlik ve mekânsal kümelenme-ayrışma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(Göç Özel Sayısı), 1303–1315.
- Zafer, A. B. (2016). Göç çalışmaları için bir anahtar olarak “kültürleşme” kavramı. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(30), 75-92.